

Ajò!

Ajò! – azaz menjünk! Én is így voltam ezzel, amikor jött a lehetőség, hogy idén újra pályázhatunk az Erasmus tanári mobilitási programjára. S hová menjen egy olasztanár nyelvi továbbképzésre, ha nem Olaszországba? A választásom ezúttal egy olyan régióra esett, ahol még sosem jártam, ám ahová mindig is nagyon szerettem volna eljutni: Szardíniára. Ez a sziget – ahol mintha megállt volna az idő – több szempontból is különleges: egyrészt az itt még helyel-közzel beszélt szárd nem is az olasz egyik nyelvjárása, hanem külön nyelv (a legarchaikusabb az újlatin nyelvek között, hiszen ez áll legközelebb a latinhoz), másrészt a sziget tele van prehistorikus emlékekkel, amelyek igen ősi, sajátos és titokzatos kultúráról tanúskodnak.

2024. július 12-én reggel komppal érkeztem meg erre a különleges földre, s 9 napot töltöttem itt, amelyből 5 nap nagyrészt nyelvtanulással telt az algherói *Italiano in Riviera* nyelviskolában. A délelőtti nyelvórákon kiscsoportos foglalkozások keretében bővítettem olasz nyelvi ismereteimet és fejlesztettem szóbeli kifejezőképességemet német, francia, spanyol és katalán csoporttársaimmal. A nyelvórák témái között szerepelt többek között a vonatkozó névmások használata, a verbi pronominali (névmásokkal kombinált igék), szólások testrészekkel, növényekkel és állatokkal, különféle módosítószavak és mondatszavak (mint pl. a *macché*) használata, a kommunikációs gyakorlatok során pedig szóba került Szardínia gasztronómiája, a banditizmus, a szárdok munkalehetőségei vagy Fabrizio de André is. Sőt hogy egymás kultúráját és országát is megismerjük, mindenkinek be kellett mutatnia saját országának, illetve népének előnyös és hátrányos tulajdonságait, de beszélgettünk kedvenc úti céljainkról vagy vágyott álmunkainkról is.

Délutánonként és hétvégén vagy a nyelviskola által szervezett programokon vettem részt, vagy autóval bejártam Szardínia híres látnivalóit és rejtett kincseit. Megtanultam például tagliatelle tésztát gyúrni egy igazi nonnától; kóstolhattam szárd borokat és mirtuszlikőrt, valamint helyi ételkülönlegességeket; egy hajókirándulás keretében megnéztem a csodálatos Neptunus-barlangot; fürödtem a smaragdszínű tengerben; láttam kívülről és belülről számtalan *nuraghét* (kb. 3-4000 évvel ezelőtti, kőtömbökből emelt megalitikus építményeket), *domus de janast* („tündérházat”, azaz kb. 5000 éves nekropoliszt, kamrasírt), valamint román kori „csíkos” templomot és egy több ezer éves megkövesedett erdőt is; a Nuoro fölötti hegyen barátkoztam Krisztus és egy Nobel-díjas író, Grazia Deledda szobrával; tanulmányoztam Orgosolo *murale*seit (társadalmi és politikai problémákra reflektáló, olykor kissé anarchista falfestményeit) – csak hogy néhányat említsek a sok program, kirándulás közül. Egy teljes napot ölelt föl a Szardínia északi partjainál elterülő s a turisták által elsősorban az albínó szamarairól ismert Asinara (Szamár)-sziget felfedezése, ahol egy speciális vezetett túrán végigjártuk azokat a részben megmaradt vagy felújított épületeket, így pl. a magyar kápolnát és az ossariumot (csontkamrát), amelyek az első világháború idején itt működő osztrák-magyar hadifogolytábor emlékét őrzik.

Ez a 9 nap mind nyelvi, mind kulturális szempontból sok ismerettel gazdagított, számtalan élményt nyújtott – köszönöm a lehetőséget! Adiòsu, Sardigna! (Viszontlátásra, Szardínia!)

Marton Ágota Flóra

1. Sardigna

2. a nyelviskolás csapat

3. nonna

4. Neptunus felé

5. Neptunus barlangja

6. a tenger

7. Capo Caccia

8. egy nuraghe

9. egy nuraghe és én

10. domus de janas

11. csíkos templom

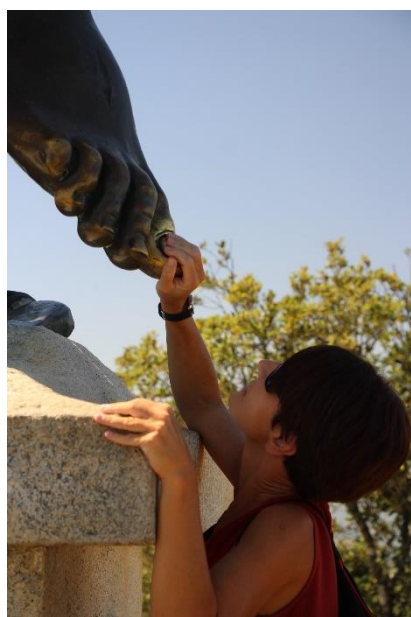
12. köerdő

13. a fában

14. Krisztus

15. Krisztus lába

16. Deleddával

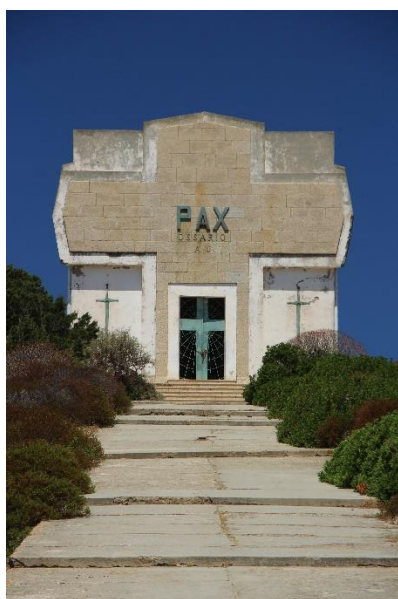
17. murales Orgosolóban

18. murales Orgosolóban

19. Asinara

20. ossario